

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljike in dneve po praznicih, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dajeve velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr. po pošti prejemam za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri-ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opravnitvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Uzroki „kraha“ I. 1873.

Ravnokar je odbor za preiskavanje „krahovega“ uzroka v državnem zboru poročeval in mej drugim navel prevelik up kapitalu, mnenje občno, da banke stoje na drž. garanciji, da so se z ustanovljenjem in špekulacijo preveč in jedino pečale, da je produkcija nekaterih strokov presegala potrebe, da je njim cena prebrzo rastla in se up, katerega je avstrijsko obrtništvo v „dunajsko razstavo“ stavilo, nij spolnil, ravno tako ne, kakor ne nadeja, da tudi onih krvavih francoskih pet milijard po „pruskih virih“ k nam, bolje rečeno k „prusofilom“ kaj priromalo bode, po katerih so se njim močno sline cedile, same reči, katere so le neposredno nanj vplivale, s katerimi pa „centralisti“ oni ne ljubi dogodaj hočejo svetu posebno obrtnikom in trgovcem, kateri so uže nevoljni, akoravno se jim obeta, „da bode kmalu bolje“, kot po nekej „vis major“ uzročen razkladati in se opričevati.

Kdor temu drugega bolj tehtnega uzroka ne najde, more ali kratkovid, ali zagrizen strankar ravno one „klike“ biti, katera naj bi se sama za nos prijela, kadar uzroke preiskuje, ker naravno in brezstrastno rečeno, je ona in ona jedin uzrok „krahu“.

Ona je skušala sè slabimi sredstvi, kakor nam je obče znano, gospodarstvo nad ogromno večino pridobiti si, denar je sredstvo, s katerim se vse doseže. Marlivo se je dela po prijela, ko se nam je po dolgej temini „zora slobode“ prikazala, mej tem, ko smo mi Slovani, uže pred „absolutizmom“ na pol usmrteni se po malem jeli gibati, nepoznajoči okolnostij v katere smo črez noč prišli. Tako se je „centralistom“ posrečilo, s pomočjo nesramnih ljudij in židov slobodo za podjavljenje svojih prej sotrpelih bratov zlorabiti. Oni nezna-

čajni služe pa so zahtevali plačila, kadar je ta „klika“ osodo države vzela, kar se jim je tudi v obilnej meri dalo, posebno ako premislimo, da se ona onega orodja, s katerim nas sužini, nikoli nij mogla znebiti. Dobili so ti ljudje vsakovrstne predpravice, národ izsesavati kakor „gad mleko“.

S časom so ti ljudje dospeli do blagostanja, in v svoji prevetnosti niso poznavali meje; denarja je kmalu bilo v njihovih rokah kot smeti, „švindel“ je rastel dan na dan in ž njim cene vseh artiklov, in vsi smo mogli zraven leteti. Ljudstvo ne misli, da bi ne imelo tem ljudem nezaupati, toliko priporočevanim po naj vplivnejših krogih, prišlo je ob krvavo zaslzen imetek, za kateri je njemu toliko let vse moči na razpolaganje davalno, da so se mogli šopiriti, — prejšnji „hausknecht“ in jednaki ljudje. — Njim nasproti se je vse skozi prste gledalo, posebno moralično podporo so uživali od svoje „klike“, katerej so zato „tribut“ plačevali, katerega so zlorabili za uničenje Slovanov. Mera se je hitro napolnila, strašne nasledke smo videli in jih še vidimo; ljudstvo in národi se obračajo do vladarja in njegovih služabnikov — nihče ne vê pomoči. Vsak dan nam prinaša nove falimente, konkurze, — kam to pride, to bog zna! Odbor pravi, da še konec krize ne pride kmalu, in to ima prav; gotovo ne, dokler taka stranka zlorabi najsvetejše pravice za sebičnost, dokler ta jedini in pravi uzrok se s korenjem vred ne odpravi. On pravi dalje, da se mora sama sebi prepustiti, in da pridemo po malem, po času zopet na bolje.

Državljeni, prej celo podvrženci onej stranki, začenjajo pravi uzrok izpoznavati in se z nezaupanjem od njih odvračevati.

Slovani, pozor! Onim bode kmalu odzvono, mi smo sedaj ubožni gosti, pa brez ma-

deža, zvesti cesarju in državi bili; mej tem ko je v onej stranki toliko „korupcije“. Oni omahujejo; Magjari njihov položaj hočejo na svojo korist porabiti poznačoči dobro nasprotnika in vedoči, da jim sedanje ministerstvo dopusti vse, da se le vzdrži, ker bi mogli pri najmanjšej izpremembi „centralisti“ brez stola sedeti, ker obrtništvo, kupčija in drugi stanovi nemajo več prav zaupanja do njih. Gre njim za kožo. Če ne dovolijo vsega, so njim ure odštete, če pa dovolijo, ima Cislejtanija toliko izgube in škode, da nij razvidno, kdo bi še v tako slabih časih njih dalje podpiral. Bodimo tedaj pripravljeni, budimo, ostrimo um, okreplimo národnno življenje, bodimo v dotiki z národom, kažimo, da še smo vsi in stalni kot nekdaj in prišli bomo tam, da se ne bode tretjina tako važne pogodbe za nas in državo v obče, — brez nas — na našo škodo pognjala. Tako da se uresničijo saj pri nas „de Pretis“-ove besede, ako pri njih ne: „Es wird bald besser werden.“ B.

Jugoslovansko bojišče.

Iz Dubrovnika se brzjavlja v „N. Fr. Pr.“ denunciacija, da je Luka Petković oborožen po avstrijski zemlji hodil, da naša vlada dopušča čeló dinamit črez mejo voziti, Turkom pa za prevoz živeža težave dela.

Iz Kostajnice se 14. t. m. „Agramer Zeitung“ brzjavlja: Turki nabirajo redif vojske pri Bušimi, da bodejo eventualne napade odbijali. Vstaški tabor blizu Jamnice na bosenskej zemlji množi se vedno s prihajajočimi prostovoljci. Blagoslovila se je ondi tudi vstaška zastava.

Listek.

Libera.

Mirno, kot bi dremalo, se prostira ondi mej nebokipečimi dolomiti garnsko jezero. Noben val se ne gane, nobena srebro-bela pena se ne dvigne iz te neizmerne globine. Gori na večno višnjevem nebu pa sije zlato solnce, lije nepopisljivo čarobnost, milobo, harmonijo na to poezije, krasote polno zemljo italijansko.

Le ondi ob obrežji pihlja lahna sapica in se igra ljubeznivo z nežnimi peresi samotno stojecih oliv, šepeče v tenkih vrhovih otožnih cipres in stresa dišeče vejevje smeječemu zelenju gospodskih oranž in citron.

Veselje, neka tiha sreča je razlita ob tem večno zelenem bregovju. Videti je, kot bi bila zaprta tu pot moreče skrbi, skrivnemu črvu, ki kljuje v samotnih prsih od večera do jutra, od zore do mraka.

Da bi bilo vedno tako!

Ondi, kjer bijejo temni valovi neprenehoma v sivo skalovje, kakor bi hoteli izbrisati spomin, ki živi od rodu do rodu v njem, stoji lesen, črviv križec, nekoliko višje na strmini samotna, vetru in viharju zapuščena koča italijanskega ribarja.

Pred desetimi leti — je bilo pač — mnogo prijaznejše tukaj. Milejše je pihljala lahna sapica in šumela v nježnem vejevji samotnih oliv in citron. — Temno valovje nij butalo z nepopisljivo silo v bregovje. — Svetlo solnce je žarilo jasnejše raz višnjevega neba, vsaj zrlo je dva srečna človeka: črno-oko hčerko jezerskega ribarja, — lepo vzraslega mladenča — bogatega posestnika na nasprotuem bregovji.

Poznala sta se iz otročjih let, igrala skupaj nedolžne igre. In ko sta odrastla, razodela sta si — kar si je razodelo uže toliko milijonov mladih src — ljubezen.

Lepi dnevi so sijali odslej, — milejše pripekali solnčni žarki, prijaznejše šepetale samotne ciprese, dišeče citrone, zelene olive, cvetel je raj — prve ljubezni.

Da se je rodilo tudi na teh rajskeih obalih sovraštvo, zavist, zaničevanje — je neumljivo — a resnično.

Ribarjeva koča je bila revna — lesena, posestnikovo poslopje — belo, v nebo kipeče; torej pregrešna prepovedana ljubezen — uboge deklice — ponosnega mladenča.

Izvedela sta to srečna zaljubljena, a umet ni jista mogla, poznala ni jista sveta in njegove razlike.

Vsaj notri v prsih jima je donelo neko sladko donenje, da sta srečna. Neko nepopisljivo hrepnenje, ki se je protivilo slednemu nasprotju, družilo ju je v vsakej noči, ondi nad sivim skalovjem — ob katero bijejo neprenchoma temni valovi, hoteč izbrisati žali

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. januarja.

Obe zbornici **državnega zabora** sta imeli 15. t. m. seje. V gospodskej zbornici se je posvetovanje o klošterskej postavi nadaljevalo. V prvem paragrafu je določeno, da se noben nov klošter ne sme ustanoviti, prednji o tem posebna državna postava sprejeta. — V poslanskej zbornici pak so bile na vrsti resolucije k proračunu. Sprejeta je bila tudi postava, po katerej se ustanavlja razmera države do kranjskega zemljiško-odveznega fonda.

O govorih **ministra** Lasserja in Auer-sperga v klubu nemških poslancev prinaša „Wiener Tagblatt“ natančnejša poročila. Auer-sperg je hvalil ustavovernim poslancem Andrássy-ja, da je on največ pomagal, Hohen-warta vreči. (Torej ga nij vrgla ustavoverna stranka.) Lasser je zahteval pokorščino, ker le ako ustavoverci to ministerstvo podpirajo, rešijo ustavo. Šest tednov morata stranka in ministerstvo v vseh tudi v malih rečeh jedina biti, rekel je. — To je veliko vredna izpoved, ker kaže, da ministerstvo nikakor trdno ne stoji. „W. T.“ uže javka, da ima sedaj ministerstvo diktaturo.

Na **Magjare** so dunajski listi sedaj tako luti in srditi. „Fremdenblatt“ jih zmerja da so vse, kar so, po Avstriji, da so neizobraženi, beraški, krivičniki, ki zatirajo druge bolj izobražene národe, nego so oni, da vladajo le z umetno narejeno večino. Vse res... —

Vnanje države.

Srbska skupščina v proračunskej debati nadaljuje brisanje in zniževanje stroškov. Tako je letno plačo srbskega metropolita, cerkvenega glavarja, od 60.000 znižala na 18.000 grošev. Vsi popje so za to glasovali.

Na **Francoskem**, kjer se zadnjega dné tega meseca volijo senatorji, bode zopet ministerska kriza, ako bi bilo izmej 225 senatorjev, kateri se imajo voliti menj, nego 150 izključivo konservativcev. Potem bode Dufaure ministerski predsednik.

Republikanska stranka je imela 13. t. m. shod, v katerem se je sklenilo, proklamacijo Mac-Mahonovo mirno in ugodno po svojih novinah kritizirati iz taktike.

V **Turinu** so našli nekove zarote, vsled česar je šla iz Rima tija enketa policije.

Prusko ministerstvo je baje sklenilo, nemške železnice pokupiti za državo.

Dopisi.

Iz ljubljanske okolice 14. jan.

[Izv. dop.] Kako po plitvi vodi „Laib. Schulzeitung“ plava, pokazala je v št. 23 od 10. dec. p. 1. klicala je celo policijo zoper národne učitelje na pomoč, češ, naj se kaznujejo ali pa

spomin, ki je vrezan tu z neizbrisljivimi črkami národne povesti.

„Ljubiti se ne smeva,“ pravi nekdaj ljubljenc Cezar svojej črnooki Liberi in besi obraz. —

„O vsaj vem, dobro vem, kaj hočeš reči s tem,“ — vzdihne objokana deklica — in pogled se jej pogreze v globino — v peneče valove, ki lesketó v bledem luninem svitu.

„In vendor te ljubim, Libera, ljubil te budem do zadnjega izdiha,“ vsklikne zopet mladeneč, poobjame strastno, kakor belo kamnitno podobo, slonečo ljubico.

Bleda luna pa požari milejši v tem trenotku, a kmalu jo zakrije temen oblak. — Samotna cipresa zašumi, čuoč gorečo prisego, a otožno skloni šibko glavo in strepeče. — Doli v breznu — čudno zaječe valovi in pokropé sloneča ljubljanca z belo — peno.

„Ne prisegaj Cezar, — prsega je ali češčenje, ali prokletstvo, tvoja Libera nij

celo iz službe izpode, potem bode vse v redu in vsi bodo nas malikovali. Primeren odgovor na to je uže dobila v „Sl. Narodu“, toda še vse premehko. Kajti, če bi jim hoteli z jednacimi psovki vračevati, izrazov najdemo samo dovolj, če jih iščemo tacih kakoršni se nahajajo mej ljudmi najnižje baže. Pa ogledite si dragi tovariši kako lisičje in hinavsko se zopet ta uboga živalica v 1. št. t. I. pod naslovom „An unsere Lehrer“ zvija, ter vse žile napenja, kako bi se svojim bralcem prikupila, nasproti pa v nekem dopisu iz Koroškega zopet zoper národne učitelje ropota, kakor da bi bili kaki izdajalci, ali sploh ljudje najgršega zaničevanja vredni. „Renegaten, Sklaven, niedrige Bestrebungen, Wölfe im Lehrerkleide, Spione, Heuchler“ etc. imenuje vse učitelje ki z njem vred ne kriče in se njej ne uklanjajo zares priimki vredni „Schulzeitunge!“ Kaj porečeš dragi učitelj k takej pisavi? Kaki hudo delniki so národni učitelji? ali nij to zares hinavsko lisičje? Najprvo se jim prilizuje in se v svojej zvitosti dela vso nevedno, ter se čudi in vpraša, češ, saj vendor nijsmo nič zadržali, nikoli kacega povoda dali k sovraštvu in apatiji naše „fortschrittlerice“ in v dokaz svetujo svojim bralcem, naj bi še enkrat vse letnike tega lista pregledali in povedati blagovolili, kje in kaj najdejo izpodtekljivega v njem. Mar res misliš, da smo učitelji tako kratkovidni, da bi tvoje konsekventne nakane in zvijače ne razumeli? Zelo se motiš. V začetku klečeplaziš, potem pa zopet zrohniš, kakor da bi se moral vse tebi uklanjati in v nič devaš, kar v tvoj rog ne trobi. Nij nam treba vse liste pregledavati, kajti vzemi v roko prvi listič, ki ga dobodeš in gotovo najdeš kako psovko prav po pobalinsko. Grdo, pa istinito je to početje. Pač ložje je listič urenovati, ki druge le kritizira in v nič deva, sam pa nič pedagoščnega ne donaša. Pa kaj bom rekel nič, najljubši predmet jej je kak „Mädchenturnen“, tu se raduje pripovedovaje, kako so rimljanske deklice bosa kolena in prsa kazale, kar bi bilo tedaj posnemanja vredno!! Učitelji tedaj, ki so zdavnej poprej z vsphem na národnem kulturnem polji delovali, predno je „Schulzeitung“ beli dan zaledala, učitelji, ki še neprenehoma v smislu šolskih postav delujejo v prid národa, ti učitelji so kričačem glasovite „Schulzeitung“: „Wölfe im Lehrerkleide, Renegaten (!) Heuchler, Spione etc.“ Lepa hvala za tako epiteto! Ko bi to na se obrniti blagovolili, bi vsaj kaj

vredna prvega, nij zaslужila drugač!“ — povzame črez nekoliko časa bleda deklica,

„Kaj je to?“ vsklikne mladeneč. — „Ti dvomiš o mojej ljubezni?“ Še gorečnejše poobjame potem svojo skrivno nevesto.

Zopet zašumé temni valovi, zopet zatrepeče samotna cipresa. — Otožna deklica pa toči solze na mladenčevih prsih, obile solze, in ne vé, zakaj.

Minulo je mnogo temnih in viharnih, svetlih in romantičnih, štabijanskih nočij ob semečem gardskem obrežji — in mnogo nepopisljivih nebeskih trenotkov je slonela Libera na Cezarjevih prsih — in nij vprašala več, zakaj, — in kako dolgo.

A mej tem je jela rumeneti zelena oliva, zoreti — dišeča citrona. Ondi v zelenem vjeju samotne ciprese pa je šumelo tako skrivnostno, tako otožno.

Valovi v tomunu so gromeli vedno močneje, spirali sivo skalovje — in metalni gro-

resničnega povedali, sicer pa le tako naprej, potem je prihodnjost — naša.

Iz Sneber 15. jan. [Izv. dop.] Kakor povsod, tako je tudi nas sneg dobro zabrisal, in še zmirom naletava. Ali obžalovati je, da se nikogar ne najde, kateri bi zapovedal, kakor po drugih okraj. cestah sneg izkidati ali sneženim plugom preorati.

Mi smo se nadejali, ko smo nov okrajni cestni odbor dobili, da bo ta boljši od starega a žali bog varali smo se! — Kakor je do zdaj videti, se je tudi tega neko zimske polževe spanje prijelo; ker ga nij prav nič na dan; posebno k nam ne!

Svetovali bi torej slav. okrajnemu cestnemu odboru, naj blagovoli, vsaj poglavitev okraj. ceste nekoliko pregledati, saj se mu za zdaj nij batí, če se ravno kak prekucljek v sneg pripeti, nobenega posebnega poškodovanja, razun da bode malo snežen vstal. Ako pogledamo na pr. cesto iz Ljubljane, Št. Jakob v Dol, in vsak se bode prepričal, kako je to izvrstna vožnja s tako teškimi smuči kakor po tej cesti vozarijo, in svesti smo si, da na mah bo zapovedal, kakor po drugih cestah, sneg od dočičnih gospodarjev, ki imajo cesto razdeljeno izkidati.

Ravno tako se pozivlje slavni ljubljanski mestni magistrat, ker on nam je tlaknino na 4 solde od živinčeta povikšati znal, torej naj pa tudi to zna, da ima en lep kos ceste od Ljubljane do sredi polja proti sv. Jakobu na dolskej cesti, katera pod mešto spada; torej mu je dolžnost, ker plačo od nas zahteva, tudi sneg odkidavati, da moremo vozari in se jeden družemu izogibati, kar pri tolikem snegu zdaj nij moč! —

Obžalovanja vredno je dalje tudi to, da naši sosedje ne morejo do prepričanja priti, da bi cesto, posebno tisto, po katerej sami največ vozarijo, i sami sebi popravljali. Ali nij to istina, da če imamo dobro cesto, lehko veliko težo z lahkoma vozimo, in zraven se vozovi veliko menj tarejo. Nikdar se naši sosedje iz lastnega nagiba ne pripravijo cesto popravljati. Z beričem ali žandarmom morejo prisiljeni biti. K temu pripomore pa še največ „izobraženi“ srenjski svetovalec te soseske, ki je menda deseto šolo na Vrhniku študiral, ter zmirom trdi, da popravljanje cesta je tlaka. Tako ljudi, ne da bi jih k popravljanju ceste prigovarjal, kar je dolžnost njegova, še odvrača. Ali nij to vredno, da se graja!

meče pene v bledo deklico, ki je slonela toliko — jasnih in oblačnih, svetlih in viharnih nočij ondi, čakala svojega ljubega — brisala solze iz mrklega očesa — in vedela je, zakaj.

Tako se je vrstila pomlad za jesenjo, zima za poletjem. Cezarjeva prisega je bila davnej pozabljenja. In kako bi bilo drugače?

— Ljudje so trdili, da je koča jezerskega ribarja majhena, siromašna, poslopje ponosnega posestnika — belo, v nebo kipeče. — To je spoznal posled tudi mladeneč, zatrli podobo nekdanje Libere.

Priprjevala je posled temu vsa okolica, — in uže davnej pozabila stare novice. — Le samski brodar — ki je veslal v jasnih in oblačnih nočeh ob šumečem jezeru, videl je sloneti ondi nad sivim skalovjem — bledo žensko podobo. — Poznal je nij, boječe se prekrižal, in hitel dalje, tuja mu je bila sveta prisega, tuja nesrečna deklica na obrežji.

Minulo je nekaj let. Svetla pomladna noč

dop.] Naša notranja politika še zmirom osem kruh je. — O onem predmetu, o katerem danes vse avstrijske in ogreske časopisje največ piše, naime v nevspehu razprav mej Avstrijo in Ogersko o bankinem in colno-kupičiskem razmerji, o tem predmetu dosedaj še nobeden naših časopisov kritične besede izpregovoril nij; in vendar je bankino vprašanje in colno-kupičsko razmerje za nas ravno tolike národne gospodarske in politične važnosti, kolike za Magjare. Molk naših časopisov o tem predmetu je čudna prikazan. Kot zanemarjenje žurnalistične dolžnosti nasproti občinstvu se to vendar ne more vzeti! Najverjetnejše je to, da naša vlada v „Nar. Nov.“ in naša národnata stranka v „Obzoru“ še nijsta na čistem, kako bi o tej zadevi sodila, ali se pa svojega soda izreči ne upata, da ne bi morebiti z Magjari v polemiko prišla.

Gledé nevspeha razprav, sudi se pri nas, da so se zlasti na tem razbile, ker so ogerski zahtevi v tako trdo logičnej zvezi formulirani bili, da so morali ali vsi nespremenjeno sprejeti, ali pa z zavrženjem samo ene točke logično tudi vse druge točke zavreči. In proti tej tvrdnjavi niso avstrijski ministri nobenega orožja imeli. Magjari so rekli: ali vse, ali se pa razderemo! In res razdrli so se. Odloženje razprav se ima kot ogerska zmaga smatrati. Kadar se bodo razprave na novo začele, bodo Avstriji primorani, ali uže a priori v ogerske zahteve privoliti, ali pa se razprav niti više udeležiti. Avstrija je nasproti Ogerskej kakor danes karte kažejo vsakako inferiora. Motivacija odloženja razprav — da naime politično obnobje v orientu nij dosta jasno za take razprave — ta motivacija je vendar malo presmešna! Orientno obnobje se je ob času, ko so se razprave pričele, ravno tako namrgodeno držalo kakor se danes drži. Vendar pa ta mótost vremena v orientu nij prej razprave motila, nego stoprva onda, ko se je očiten nevspeh pokazal.

Čuje se mej ostalim pri nas tudi to, da je razban Rauch po Tiszi takoj po nevspešnem izidu razprav v Budim-Pešto poklican bil. Če je to res — verjetno je vsakako — potem bi se moglo misliti, da ima Tisza kakove god naklepe proti Hrvatom, za izvedenje katerih bi energičnega razbana potreboval. Dobro bi bilo, da se Hrvati še za časa ogledajo za obrambena sredstva. Vrag ne spi.

je ležala na višnjevem jezeru in obsevala sive otočne dolomite, kakor nočne velikane na severu in vzhodu.

Ondi na levem obrežji je donelo veselje.

Godba, umetne luči — gromenje možnarjev je motilo nočno tihoto, praznovala se je poroka v belem poslopiju ponosnega posestnika.

Temni valovi na nasprotnem bregoviji pa so gromeli močnej, kot sicer, zelena cipresa je klanjala otočne svoje vrhove, dišeča oliva je šepetala skrivnostno. — Na sivem skalovju pa je slonela bleda deklica, jokala nij, imela nij več solz v mrkljih očesih, tožila nij, imela nij žal besede — v zamrljih prsih, klicala nij maščevanja prelomljenej prisegi, sovraštva nij bilo zmožno njeno srce.

Od nasprotne strani je zadonelo novo veselje, nov slovesni grom. Ondi v temnem valovju je odsevala tako čarobno svetla luna. Milijoni biserov so lesketali v srebro-belih penah, milo doneč glas je odmeval tako ljubez-

Domače stvari.

— („Slovenske knjižnice“,) prvi zvezek, razposlan je naročnikom včeraj in danes. Prvi zvezek velja 60 kr., za dijake 50 kr. One naročnike in nabiratelje, ki niso naprej plačali, porosimo, da izvolijo vsaj za prvi zvezek precej poslati. Če je kaka pomota prosimo reklamirati.

— (Porotniki v Ljubljani) za to sesijo so bili včeraj dopoludne izžrebani. Ti so: glavni porotniki: Vilhar Ivan iz Ljubljane; Novak Vincenc iz Trojane; Kiler Vilhelm iz Kranja; Mali Vincenc iz Kranja; Juvan Mihael iz Želimelj; Gerber Matevž iz Ljubljane; Javornik Tomaž iz Hriba; Čebašek Matej iz Črnuč; Ničman Henrik iz Ljubljane; Iglič Franc iz Kamnika; Komatar Janez iz Štepanje vasi; Vičič Janez iz Ljubljane; Ahčin Karel iz Ljubljane; Müller Janez iz Ljubljane; Vončina Franc iz Toplic; Schiffermüller Janez iz Kokre; Murnik Janez iz Ljubljane; Dolher Janez iz Ljubljane; Mazik Anton iz Šmarja; Krajner Jarnej iz Postojne; Gazdeg Ignacij iz Ljubljane; Valenčič Matej iz Trnovega; Dolenec Bernard iz Razdrtega; Gerlicz Josip iz Ljubljane; Maček Ferdinand iz Ljubljane; Oranč Franc iz sv. Križa; Jalen Josip iz Krope; Pessiak Spiridon iz Ljubljane; Pirec Matej iz Krope; Gnezda Matej iz Ljubljane; Nussbaum Avgust iz Šturi; Fortuna Franc iz Ljubljane; Ankemius Friedrich iz Tržiča; Keršič Josip iz Terboj; Klemenc Franc iz Rakitnika; Lorenci Josip iz Krope. Namestovalni porotniki so: Kušar Josip, Lahainer Karel, Kurnik Vojteh, Bošovski Ivan, Jenko Alojz, Pavšek Franc, Maršalek Avgust, Vaidhauser Franc, Pogorelc Ernst — vsi ti iz Ljubljane.

— (Sokolski večer) bo vtorek 18. januarja v čitalnici pri katerem prijazno sodeljuje sl. pevski zbor čitalnice pod vodstvom pevovodje gospoda Stökelna in godba sl. 46. c. kr. pešpolka Sachsen-Meiningen pod vodstvom gospoda kapelnika Schinzela. Program je: 1. Handl: Sokolska potnica. 2. Auber: Ouvertura k operi „Die Stumme von Portici“. 3. Tovačovsky: „Sloga“, moški zbor s četverospevom. 4. Strauss: „Boljši časi“, Walzer. 5. Berilo. 6. Rossini: Rondo iz Generentola (solo na rog). 7. Kreuzer: „Podoknica v pozni uri“, čtverospev, pojó gosp. Meden, Dreñik, Valenta, Paternoster J. 8. Balschke: Potpouri „Venci“. 9. „Laška salata“, moški zbor

njivo iz globine: „Pridi — pridi — valovi operó vse gorje!“

In zopet je strepetala otočna cipresa, zeleni olivi je upognila otočne vrhove, — luna je zakrila obraz v temne oblake — pa je planilo — nekaj kakor ženska podoba.

Mirno, kot bi dremalo, se prostira ondi mej nebokipečimi dolomiti gradsko jezero. — Noben val ne gane, nobena srebrno-bela pena se ne dvigne iz te neizmerne globine, gori na večno-višnjevem nebu pa sije zlato solnce, lije nepopisljivo čarobnost, milobo, harmonijo na prekrasno obrežje italijansko. Vse je tako, kot nekdaj. Le samotna cipresa stresa zeleno vejevje, kakor bi žalovala in zrla v tomun pod soboj, dišeča oliva — gospodska citrona lahno se peče v večernem pihljaju — in nihče ne vé, zakaj. —

Ob sivem skalovju pa stoji leseni križec, uvit s cipresenim vencem: v njem je vrezana beseda: Libera.

Liberius.

s tenor solo, g. Eržen. 10. Komzak: „Ma otčina“, polka franc. 11. Zajec: „Živila Hrvatska“, moški zbor. 12. Zourek: Slovenske melodije, Potpouri. 13. Loterija. 14. Strauss: Polka. Vstopnina 20 kr. Sokoli i pevci so prosti. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (Koncert pri Tavčarji) v soboto je bil izvrstno obiskovan in je za „národnó šolo“ in „schulpennig“ znaten dohodek došel. Pevci kvarteta „Sloga“ so posebno slovenske pesni z občno pohvalo peli.

— (Od g. blagajnika „Slovenske Matice“) smo prejeli sledeč dopis: Slavno uredništvo! Denašnji list „S. N.“ omeni v proračunu slovenske Matice za leto 1876, in naveda pa tudi „opombo“, da se ima glavnici 9997 fl. 33 kr. nazaj dati. Kot denarničar Matice sem za račun popolnem odgovoren ali „opomb“ jaz nijsem nikdar sestavljal in še le zdaj, ko se je ta znesek, tako ogromno nakupil, sem to stvar enkrat pregledal in našel sledeče pomanjkljivosti. V letopisu za 1874 se nahaja pri sklepu računa v „opombi“ zgrešek, da so se odštetili 4535 fl. 47 kr. zopet, po krivem; pristeli znesku 810 fl. 19 kr. in tako dalje prenašali. V statističnem pregledu na strani 69 ravno tistega letnika so se v potrošila za leta 1272—73—74, po krivem, vzeli zneski 808 —, 2216 fl. 54 kr. za kupljene obligacije in 811 fl. 4 kr. za popravo hiše, ki se imajo glavnici prištevati. Po tej popravi se je do konca leta 1874 ne 4502 fl. 12 kr. kakor „pregled“ kaže, ampak samo 666 fl. 54 kr. preveč potrošilo in do konca 1875 prištevši 4551 fl. 67 kr. samo le 5218 fl. 21 kr. ne pa 9997 fl. 33 kr. Uže zdaj — pred ko odbor matice to stvar v natančen pregled vzame — bode gotovo marsikaterega rodoljuba in uda matice moje pojasmnilo zanimivalo in prosim Vas da ga blagovljeno priobčite. Ljubljana 16. januarja 1876. S spoštovanjem

J. Vilhar.

— (Uboj.) Iz zgornje savinske doline v Mozirji je bil v nedeljo 9. t. m. po pôdu dne mej službo božjo uboj. Znani sitnež Knez (volgo Krivec) terjan Mozirski je šel k Mozirskemu mesaru nejgovega sina, zarad mu preskrbljenih škornj nekaj grošev terjat. Naenkrat nastane hud prepir mej njima, in mesarjev sin je primoran (Krivca) iz hiše pahniti. Najbrž je še to ponovil. Hudo razkačen mesarjev sin pogradi še (nekateri pravijo mesarico drugi poleno) ko Krivec odide iz hiše in postopi raz ceste za njim. Pred poštnikovo hišo i gostilnico Antonia Goričarja ga udrihne tretjokrat, a samo zadnjič tako nesrečno in hudo; da mu je glava na nasprotni strani po črez do pol počila. Udaril ga je tikoma za ušesom. Udarjenec se zgrudi na tla, vstane in še gre sam domov. Ko služba božja mine pripovedovalo se je iz cerkve gredočim o nesreči. Udarjenec je po noči umrl. Okrožna komisija iz Celja je spoznala pri sekcií za uzrok smrti hud udarec na glavi, ker počena je bila črepinja kakor omenjeno, in na levej strani v glavi se je našlo za debelo pest strte krvi.

— (Svojo ženo ustrelil) je Viktor Samsa na vodi Reka ob ceste ki pelje iz Postojne v Reko, zvečer, ko je ob 10. prian domov prišel 3. m. Žena je umrla.

— (Volk) je bil ustreljen v gozdu g. Galeta bližu Ljubljane.

— (Milodari za pribegle Hercegovince in Bošnjake) [XXIV. izkaz.] Iz Trsta D. Kurent 4 gl. Iz Holica na Moravskem:

Jeřabek Ivan 14 gl. 20 kr. Iz Celja: gospodvikar Jurij Bezenšek 2 gl. Iz Maribora: Dr. Leopold Gregorec, urednik „Slov. Gospodarja“ 50 gl. darovanih od čitateljev „Slov. Gospodarja“. Občina: Gornja Šiška nabral gosp. župan: 5 gl. 30 kr. Iz Kranjske gore: župnik g. Blaž Artelj obleke v vrednosti 3 gl. Iz Rive: Gosp. dr. Čuček 2 gl. Iz Sminja: Franjo Bukovec 1 gl. Mariborski gimnazijijski dijaki 10 gl. Ljutomerski národnici 39 gl. 35 kr. Iz Kropje: Franjo Pirec 2 gl. 50 kr.

Prejšnji izkazi 3783 gl. 33 kr. 1000 frankov v zlatu in 3 srebrne dvajsetice, skupaj tedaj 3913 gl. 68 kr. 1000 frankov v zlatu in 3 srebrne dvajsetice.

Odbor potrujuje sprejem s prisrčno zahvalo. J. N. Horak, Vaso Petričič, predsednik.

Lekarna Piccoli.

Aparati za samo-brizganje, pasovi za počene, uretralne in maternične hribojje.

Menoti-Pastilje (ki so na dunajskej svetovnej izložbi 1873 dobitile darilo). Te pastilje čudovito delajo proti prehlajenji in krču, kakor proti kašlu, jetiki, ki se še le začenja, proti hripi, boleznim na pljučih in v grlu, in proti vsakovrstnemu kašlu, tudi kroničnem. Skatljica velja 75 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega leka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajoče se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Pravi sajdlicev pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu, pri vseh notranjih in vnanjih prisadih, zoper večino bolezni, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Rajževi pulver, beli in rudečkast. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvirno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, posiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezusno in ne slabodišče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih izlačen. Učinkuje znamenito kreplino in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr. (132-174)

Naročila se izvršujejo vračajoči se pošto proti poštnemu povzetju.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezni, ki bi jo ne bila ozdrivila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žlezne i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlatožilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, siljenje krvi v glavo, šamenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojence in je bolje nego dojničino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vase medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Benecka, pravega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinja Castle-Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj. Kratki izkaz iz 80.000 spričeval.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. julij 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih na Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

gradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženji v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vrtnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogih učenih družev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam glede vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušna tajnega sanitetnega svetovalec gosp.

Dr. Angelstein.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsed rabe Vaše Revalescière du Barry po polnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

V plehastih puščah po pol ranta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funt.

tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. Revalescière-Biscuiten v puščah in tabletah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold. Prodaje: Du Barry & Comp. na Du Barry, Wallachsgasse štev. 8, kakov v vseh cesih pri dobrih lekarjih in apotekarskih trgovceh. Tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštih takojnica ali poštevih. V Ljubljani Ed. Čehr, J. S. voda boda, lekar pri „zlatem oriu“, v Reki pri lekarju J. Prodama u. v Celovcu pri lekarju Birnacherju, v Splitu pri lekarju Aljinoviću, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschi, v Zadru pri Androvicu. (303)

Za poljedelce!

Deteljno najboljše seme

Lucernsko in Štajersko, katero poganja, ako se seje tudi na najpustješem kraji. Tudi imam semena za travo, za katera garantiram in o katerih lehko daje gosp. Fr. Skana, tukajšnji posestnik najboljši spričevala. Z odličnim spoštevanjem

A. N. Kartin,
trgovec v St. Marein pri Erlachstein.

Vsako blago zaznamovano je z mojim varstvenim znamenjem.

Zdravilni pomočki!

Gotovi vspeh, dokazan z več ko tisoč spričevali.

Philip Neustein,

lekar „zum heil. Leopold“ na Dunaji, mesto, na voglu Planken- in Spiegelgasse, predlaga p. n. občinstvu cele vrste pravih zdravilnih pomočkov, kateri vsekdar, ako jih zdravniki ali laji rabijo ali ne, so vendar v vseh slučajih kot izvrstni za bolezni, v dokaz zmirom večja potreba in na tisoče spričeval, katere posiljajo ozdravljeni, tedaj mi te zamorem dobrovestno priporočati.

Posladkorjeni, kri čisteči svalci svete Elizabete, ki lehko gonijo, kri čistijo, in so popolnem neskodljivi, se posebno izvrstni za bolezni spodnje telesnih organov, mrzlico, bolezni prsnih organov, bolezni na koži, očesne bolezni, bolezni na možganih, na ustih, za bolezni pri otrocih in ženskah, ozdravijo vsako zapiranje, gotovi izvir skoro vseh bolezni.

Prosimo, posladkorjene svalke svete Elizabete odločno zahtevati, ker gornje bolezni le ti svalki ozdravijo. Kdor je jedenkrat te svalke svete Elizabete užil, ne bude nikdar več kak drug takšen pripomoček hotel uživati, ter rabil vedno le posladkorjene svalke svete Elizabete in ta pripomoček priporočal drugim. — 1 zavitke s 8 škatljicami, 120 svalkov velja samo 1 gld.

broširica po 50 kr., ter nij nikakorinega drugega usnesne bolezni 70 kr.

Gardien, najboljši pomoček za okužne bolezni. 1 gld. 50 kr.

Pomarančna in citronska esencija, za praviti si takoj dobro limonado in pomarančado. V vsakej steklenici je 75 kupic in velja le 1 gld.

Orellon, jedini pomoček za oglušene in vse druge usnesne bolezni 70 kr.

Dr. Frémontova samopomoč, jedini in gotovo realni pomoček za moško oslabljenje. 2 gld.

Storax-Créme, gotovi lek za vse spuščajoče iz kože, kot lišije, šenke, lise itd. 84 kr.

Antispytoma, izvrstni pomoček, posebno za pogre in rudečko na nosu. 1 gld. 50 kr.

Mariborske kapljice za mrzlico, gotovi lek za mrzlico vsake vrste. 1 gld. 60 kr. in 60 kr.

Broširica po 50 kr., ter nij nikakorinega drugega usnesne bolezni 70 kr.

Dr. Frémontova samopomoč, jedini in gotovo realni pomoček za moško oslabljenje. 2 gld.

Storax-Créme, gotovi lek za vse spuščajoče iz kože, kot lišije, šenke, lise itd. 84 kr.

Antispytoma, izvrstni pomoček, posebno za pogre in rudečko na nosu. 1 gld. 50 kr.

Padam, najboljši lek za vsak nahod. 70 kr.

Padam, najboljši lek za lepoto, ter stori fino kožo. Po 20 kr. in 1 gld. 50 kr.

Salicylsulfure-milo, najcenejše in najboljše milo, kos po 25 kr.

Zobni kit, s katerim si vsak sam lehko plombla zobe. 40 kr.

Karpaticno željčno olje, rudečno in belo 50 kr.

Arrowroot, pripomoček za reje otrok, likatljica 4 gld.

Grofa Trauma kri regulirni prah z načalom o rabi 1 gld. 40 kr.

Sachets d'Iris. 75 kr.

Margérite, bonboni za kašelj. 30 kr.

Znane specijalitete, kot: Romershausenova očesna esencija po 1 gld. 50 kr., Kondensirano svrčarsko mleko po 50 kr., dr. Göllisa Jedlini prah po 84 kr., Anatherin ustna roda po Poppa po 1 gld. 40 kr. in Poppu po 40 kr., Liebigov mesni ekstrakt osmina funta 84 kr., dr. Faberjeva Puritas po 1 gld., dr. Pfeffermanova zobna pasta po 1 gld. 25 kr., Poltorova redna kodrava pomada po 1 gld. 50 kr., dr. Brownova pomada za ohranitev las, rumenkasta, rujava ali pa črna po 1 gold., dr. Heidersov zobi prah po 35 kr. so vedno sveževne v začlogi.

Dalej pravi angleški in francoski parfum v vseh dišavah, lot po 28 kr.

(411-3)

Dunajska borza 17. januarja.		
	(Izvirno telegrafirano poročilo.)	
Enotni drž, dolg v bankovcih	69	gld.
Enotni drž, dolg v srebru	73	gld.
1860 drt, posojilo	111	gld.
Aktijske nadomne banke	915	gld.
Kreditne akcije	191	gld.
London	90	gld.
Napol.	114	gld.
C. K. cekinci	65	gld.
Napoli	5	gld.
Sebro	20	gld.
	41½	gld.
	105	gld.

(kateri je pri strojnih uže uvajen ima prednost) se sprejme pri
(13-2)

Josip Stoelcker-Ju,
Heilenstein pri Celji.

Tudi se usojamo p. n. občinstvo naznjanati našo veliko zalogo parfumerij, mla in pomad itd, izvrstne kakovosti prvih francoskih in angleških trgovinskih hiš, katero se večjidel v dunajski razstavi odlikovane bile srečinjajo zaslug in so vendar cenejši, kot v provinčiji, posebno pripomoček za barecanje las od dr. Cullinan v vseh barvah, kateri zadobi jedino celo leto, po 3 gld., za zlato rumenkasto barvo 10 gld., zadobi se v kratkej dobi poprejšnjo barvo las. Priporočamo tudi francosko čokolado, katera je v dunajski razstavi bila odlikovana srečinjajo napredka, fund po 60 kr. do 3 gld. Ruski čaj fund po 4 gld., tudi se dobri četrtna funda v elegantnih škatljicah po 1 gld. — Vsake bire naprave za ozdravje, kakor klistire, brigzalnice, ovezne itd. prav po nizkej ceni. — Razpošiljamo tudi parfumeriske škatljice od 1 do 10 gld., Bonboniere s čokoladami ali pa s francoskimi bonboni od 1 do 10 gld., tudi imamo veliko zalogi zobilnih krtac in drugih toilitnih naprav. — Prosimo p. n. občinstvo za zaupanje, vsa vprašanja odgovarjam tako. Vsake vrste specijalitet iz Pariza, Londona in Berolima imamo mi v zalogi, oskrbimo vsako narocilo tukaj brez provizije proti originalnem računu. Razpošiljamo proti gotovini ali pa proti postrem početku; razpošiljanje zvrši se takoj po prejemu narocila na zaračunimo zavajanje le toliko, kar nas stane, najnižji znesek pri razpošiljanju je 1 gld. Kupci na debelo dober velik odbitek cene.

Glavna zaloga vseh znamenih domaćin in inozemskih specijalitet farmacie, parfumerije in toilitte.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.